

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia Nr 20 / 2011
Burmistrza Ćmielowa
z dnia 29 marca 2011 roku

**INSTRUKCJA W SPRAWIE WPROWADZENIA ZASAD I SPOSOBU
PRZEPROWADZENIA OCENY RYZYKA W URZĘDZIE MIASTA I GMINY
W ĆMIELOWIE**

§ 1. 1. Niniejsze zarządzenie określa zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy w Ćmielowie i ma zastosowanie do wszystkich referatów urzędu oraz do wszystkich pracowników zatrudnionych w urzędzie .

§ 2. 1. Celem zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy w Ćmielowie jest :

1. Usprawnienie procesu planowania
2. Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów
3. Zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej
4. Zapewnienie kierownictwu urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań .

2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się według zasad :

- 1 . integracji z procesem zarządzania
- 2 . powiązania z celami i zadaniami urzędu
- 3 . przypisania odpowiedzialności
- 4 . proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności .

§ 3. 1. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje :

- 1 . identyfikację i ocenę ryzyka oraz odniesienie go do akceptowanego poziomu ryzyka
- 2 . ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku
- 3 . przeciwdziałanie ryzyku
- 4 . monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywanie zmian .

§ 4. 1. Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalania metody przeciwdziałania ryzyku dokonuje się raz w roku w terminie do 31 stycznia za rok poprzedni .

2. Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalania metod przeciwdziałania ryzyku dokonują wszyscy pracownicy urzędu oraz osoby kierujące referatami .

3. W terminie do 31 stycznia każdego roku , za rok poprzedni kierownicy referatów podpisują deklarację dotyczącą wykonania pracy w roku poprzednim związanej z zarządzaniem ryzykiem zgodnie z **załącznikiem Nr 2** do niniejszego zarządzenia i przekazują ją koordynatorowi kontroli zarządczej .

§ 5 . 1 . Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom urzędu oraz realizacji budżetu Miasta i Gminy Ćmielów .

- 2 . Podczas identyfikacji ryzyka należy przeanalizować :
 - 1 . cele i zadania realizowane przez urząd
 - 2 . cele i zadania realizowane przez jednostki organizacyjne Miasta i Gminy Ćmielów
 - 3 . realizację budżetu Miasta i Gminy
 - 4 . zagrożenia związane z osiągnięciem celów i realizowaniem zadań urzędu , związane z realizacją celów i zadań jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Ćmielów oraz realizacją budżetu Miasta i Gminy wraz z ich wewnętrznymi i zewnętrznymi przyczynami oraz możliwymi scenariuszami rozwoju zdarzeń .
- 3 . Podczas identyfikacji ryzyka stosowana jest kategoryzacja ryzyka .
- 4 . Ustala się następujące kategorie (obszary) ryzyka :
 - 1 . ryzyko finansowe
 - 2 . ryzyko dotyczące zasobów ludzkich
 - 3 . ryzyko działalności
 - 4 . ryzyko zewnętrzne .

5 . Przykłady ryzyka występującego w ramach poszczególnych kategorii (obszarów) ryzyka określa **załącznik Nr 3** do niniejszego zarządzenia .

§ 6 . 1 . Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka a następnie ustaleniu jego istotności wg zasad określonych w § 7 .

2 . Określenie wpływu ryzyka polega na określeniu przewidywanych skutków jakie będzie miało dla realizacji zadania , osiągnięcia celu i realizacji budżetu Miasta i Gminy , wystąpienia zdarzenia objętego ryzykiem .

Do określenia wpływu używany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen :

- 1 . wysoki
- 2 . średni
- 3 . niski

3 . Określenie prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka polega na określeniu przewidywanej częstotliwości występowania zdarzenia objętego ryzykiem w trakcie roku . Do określenia prawdopodobieństwa stosowany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen

- 1 . wysoki
- 2 . średni
- 3 . niski

4 . Podczas określania wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka stosowane są zasady zawarte w **załączniku Nr 4** do niniejszego zarządzenia .

§ 7.1. W oparciu o dokonaną ocenę wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka ustalany jest poziom istotności ryzyka wskazany w załączniku Nr 4 do niniejszego zarządzenia .

2. Ustala się następujące poziomy istotności ryzyka :

1. **Ryzyko poważne** - ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie
- Ryzyko umiarkowane** - ryzyko o wysokim wpływie i niskim prawdopodobieństwie , ryzyko o średnim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie a także ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie
2. **Ryzyko niskie** - ryzyko o niskim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie .

§ 8.1. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko niskie . Ryzyka umiarkowane i poważne przekraczają akceptowany poziom ryzyka .

2. Ryzyko przekraczające akceptowany poziom ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do tego poziomu poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku) .

§ 9.1. Metodami przeciwdziałaniu ryzyku są :

1. kontrolowanie ryzyka - stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej
2. przeniesienie ryzyka - przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu np. w drodze ubezpieczenia

2. W celu określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować :

1. przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń
2. istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka
3. skuteczność istniejących mechanizmów kontroli tj. zakres w jakim przeciwdziałają ryzyku , a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań .

§ 10.1. Na podstawie dokonanej identyfikacji i oceny ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałaniu ryzyku , kierownicy referatów wypełniają ARKUSZE IDENTYFIKACJI oceny i przeciwdziałaniu ryzyku , zwane dalej ARKUSZAMI wg załącznika Nr 5 do niniejszego zarządzenia .

2. Odnotowania w arkuszach wymagają wszystkie zidentyfikowane ryzyka , natomiast dla ryzyka przekraczającego akceptowany poziom ryzyka (ryzyko poważne i umiarkowane) - należy podać planowane metody ograniczenia go do akceptowanego poziomu .

3. Arkusze przedkładane są koordynatorowi zarządzania ryzykiem w terminie do 31 stycznia za rok poprzedni .

4. Arkusze podlegają zatwierdzeniu przez kierownika jednostki - Burmistrza .

§ 11 .1 . Kierownicy referatów zapewniają stosowanie metod przeciwdziałania ryzyku ustalonych w ARKUSZACH , a w razie zaistniałej potrzeby przygotowują projekty stosownych aktów wewnętrznych określających mechanizmy kontroli i przedstawiają Burmistrzowi w celu ich akceptacji i wprowadzenia do stosowania .

§ 12 .1 . Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczenia do akceptowanego poziomu są na bieżąco oceniane (monitorowane) przez :

- 1 . osoby kierujące referatami , które oceniają poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczenia
- 2 . osoby kierujące referatami w ramach bieżącego kierowania urzędem , w tym w szczególności w trakcie narad .
- 2 . Wyniki oceny o której mowa w ust.1 pkt.1 i 2 , wykorzystywane są do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem oraz usprawnienia systemu kontroli zarządczej .

§ 13 . 1 . Wszyscy pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych dokonują na dzień **31 stycznia za rok poprzedni pisemnej samooceny realizacji obowiązków służbowych wg załącznika Nr 6** do niniejszego zarządzenia .

2 . Dokonana samoocena przedkładana jest bezpośrednio zwierzchnikowi dokonującemu oceny wykonania pracowniczych obowiązków służbowych .

3 . Samoocena powinna zostać przygotowana w każdym innym czasie określonym przez bezpośredniego przełożonego lub Burmistrza .

BURMISTRZ

mgr inż. Jan Kuśmierz